

Bohoslužby – 07. 03. 2021
„Uvedomujete si, čo som vám urobil?“

Vzdych: *Na teba čakám, Hospodin, k tebe pozdvihujem dušu, môj Bože. Amen (Ž 25,1)*

Pieseň: č. 186 – *Vzdycháme a srdcia máme smutné pred Tebou, náš Pane...*

Vzdych: *„Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa navzájom milovali; ako som ja miloval vás, aby ste sa aj vy navzájom milovali.“³⁵ Podľa toho všetci spoznajú, že ste moji učeníci, ak budete mať lásku jeden k druhému.“ Amen (Jn 13,34-35)*

Suma evanjelia: *Zmýšľajte medzi sebou tak, ako Kristus Ježiš: ⁶ On, hoci mal Božiu podobu, svoju rovnosť s Bohom nepovažoval za korisť, ⁷ ale zriekol sa jej, keď vzal na seba podobu služobníka a stal sa podobný ľuďom a podľa vonkajšieho zjavu bol pokladaný za človeka, ⁸ ponížil sa a stal sa poslušným až na smrť, a to smrť na kríži. ⁹ Preto ho Boh nad všetko povýšil a dal mu meno nad každé meno, ¹⁰ aby sa pri mene Ježiš zohlo každé koleno tých, čo sú na nebi, na zemi aj v podsvetí ¹¹ a aby každý jazyk vyznával na slávu Boha Otca: „Ježiš Kristus je Pán.“ (Fil 2,5-11)*

Pieseň: č. 507 – *Po Tebe, Bože túžime a veríme, že nás prijmeš na milosť...*

Vzdych: *Milosť nám a pokoj od Boha nášho Otca a od Pána Ježiša Krista v spoločenstve Ducha svätého. Amen*

Čítanie z Písma: Jn 13,12-30

¹² Keď im umyl nohy a obliekol si vrchný plášť, znova sa posadil k stolu a povedal im: „Uvedomujete si, čo som vám urobil? ¹³ Vy ma nazývate Učiteľ a Pán, a dobre hovoríte, lebo to som. ¹⁴ Keď som vám teda ja, Pán a Učiteľ, umyl nohy, aj vy si máte navzájom umývať nohy. ¹⁵ Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili tak, ako som urobil ja vám. ¹⁶ Amen, amen, hovorím vám, sluha nie je väčší ako jeho pán. Ani posol nie je väčší ako ten, kto ho poslal. ¹⁷ Ak to viete, ste blahoslavení, keď tak aj konáte. ¹⁸ Nehovorím to o vás všetkých. Ja viem, ktorých som si vyvolil; ale aby sa naplnilo Písmo: Ten, čo je môj chlieb, zdvihol proti mne päť. ¹⁹ Hovorím vám to už teraz, skôr ako sa to stane, aby ste uverili potom, keď sa to stane, že Ja som. ²⁰ Amen, amen, hovorím vám: Kto prijíma toho, koho ja pošlem, mňa prijíma, a kto mňa prijíma, prijíma toho, ktorý ma poslal.“ ²¹ Keď to Ježiš povedal, zachvel sa v duchu a dosvedčil: „Amen, amen, hovorím vám, jeden z vás ma zradí.“ ²² Učeníci sa pozreli v rozpakoch jeden na druhého, o kom to hovorí. ²³ Jeden z jeho učeníkov, ktorého Ježiš miloval, bol za stolom po Ježišovom boku. ²⁴ Jemu dal Šimon Peter znamenie, aby sa opýtal, o kom to hovorí. ²⁵ On sa naklonil k Ježišovej hrudi, a opýtal sa ho: „Pane, kto je to?“ ²⁶ Ježiš odpovedal: „Ten, komu podám namočenú skyvu.“ Potom namočil skyvu, vzal ju a podal Judášovi, synovi Šimona Iškariotského. ²⁷ A po tej skyve vošiel do Judáša satan. Tu mu Ježiš povedal: „Čo chceš urobiť, urob čím skôr.“ ²⁸ Nikto zo stolujúcich však nerozumel, prečo mu to povedal. ²⁹ Pretože Judáš mal pokladničku, niektorí si mysleli, že mu Ježiš povedal: „Nakúp, čo potrebujeme na sviatky!“ alebo aby dal niečo chudobným. ³⁰ On si vzal tú skyvu a hneď vyšiel von. A bola noc. ³¹ Keď Judáš vyšiel, Ježiš povedal: „Teraz je oslávený Syn človeka a Boh je oslávený v ňom.“

Modlime sa:

Otče nebeský, v pokore sa pripravujeme v tomto pôstnom období pred Tvoju tvár, aby sme mohli byť vedení, napomenutí, obnovení a posilnení Tvojím slovom.

Ďakujeme, že nám dávaš čas a dôvod na zamyslenie sa nad sebou, nad vlastným životom, konaním, ako aj vzťahom s Tebou a k našim blíznym. Nech je nám Tvoje slovo zrkadlom, v ktorom uzrieme, v čom sa náš život má zmeniť, lebo nie je v súlade s Tvojou vôľou. Daj, aby sme vždy videli, že Tvoja milosť je väčšia ako naše hriechy a previnenia, že Kristov kríž a spásne dielo je aj nám dostačujúce k odpusteniu a obnoveniu nášho života, našej nádeje. Prosíme, pomôž nám v tom, aby sme svoju nádej nevkladali do pozemských vecí a možností, do ľudí a pominateľných hodnôt, ale v Teba, ktorý nás miluješ viacej, ako hocikto iný. Ďakujeme za dôkaz Tvojej lásky v Pánovi Ježišovi Kristovi. Daj nám dnes uzrieť, že On je nám príkladom pravého pôstu, zrieknutia sa vlastnej vôle, aby plnil tú Tvoju, pre naše spasenie. Tak sa k nám prihováraj, pre Kristovu lásku Ťa prosíme. *Amen*

Pieseň pred kázňou: č. 274 – Ó, Bože velebný, prosím Ťa zronený, vypočuj moje lkanie...

Text: Evanjelium podľa Jána 13,12

„Uvedomujete si, čo som vám urobil?“

Milí Bratia a milé Sestry,

Správa o utrpení Pána Ježiša Krista obsahuje vo štvrtom evanjeliu ojedinelú scénu: Ježiš umýva nohy svojim učeníkom. Zaoberali sme sa touto časťou pri poslednej biblickej hodine. Teraz pokračujeme v tom, čo sa následne v príbehu odohralo. Keď Ježiš dokončil svoju činnosť otroka, vrátil sa ku stolu a spýtal sa svojich: „Uvedomujete si, čo som vám urobil?“ Ani nečaká na odpoveď, sám im začne zdôrazňovať to, čo sa stalo, a prečo sa to stalo. Predovšetkým ich uisťuje o tom, že On je ten, kto je. Nemusia mať pochybnosti, On je Pán a Učiteľ. To, že sa ponížil, kľakol si a umyl im nohy, nebola Jeho slabosť, ale bol to prejav Jeho lásky, aby túto lásku prijali a odovzdávali ju ďalej. Áno, dal im príklad, aby Ho v tom nasledovali, pretože je to vždy úloha učeníkov. Veď „*sluha nie je väčší ako jeho pán*“.

„Uvedomujete si, čo som vám urobil?“ Uvedomujete si, k čomu vás to zaväzuje? Uvedomujete si, že sa od vás niečo podobné požaduje a očakáva? **Bratia a Sestry**, sú to otázky, ktoré nesmieme nechať bez povšimnutia, ak chceme patriť k Ježišovi. Dobré by bolo, ak by tieto otázky v nás rezonovali, aby sme – zvlášť v tomto pašijnom období – dokázali lepšie pochopiť a prežívať, akú cestu sebazaprenia pre nás Pán Ježiš prijal a podstúpil, aká nevysloviteľná je Jeho láska k nám. Možno, v duchu trochu odsudzujeme bezcitnosť učeníkov, ale či nie je to s nami podobne? Uvedomujeme si, čo pre nás urobil? Je viditeľné, že to má nejaký dopad na náš život? Zaväzuje nás Jeho príklad k podobnému spôsobu a prístupu k blíznym a nepriateľom bez rozdielu?

Totíž všetko, čo sa pri stolovaní počas tejto večere ešte odohralo, je dôkazom tejto lásky, ktorá je tak isto otvorená pre spolucítiacich, ako aj pre zradcu. Nakoľko je evidentné, že Pán Ježiš od začiatku vedel, kto je Judáš, ale predsa ho „*strpel*“ a bez rozdielu na všetkom mohol mať účasť s ostatnými, dostával stále nové a nové impulzy k tomu, že Ježišova láska je aj pre neho otvorená. Dokonca aj jemu umyl Ježiš nohy po večeri – a Judáš to prijal! Službu áno, službukonajúceho však nie...

Pán toto všetko vie, vie aj o tom, na čo sa Judáš chystá, a predsa ho neodhalí spôsobom, že by ho menoval a tak zdelil by ostatným, čo Judáš chce urobiť. To, že ho tu odhalí – nie je adresované jedenástim, ale Judášovi, tomu dvanástemu, aby sa spamätal. Ešte mu dáva šancu, uvedomiť si to, že aj jeho nohy umyl, aj jeho miluje! A tým, že naráža na jeho plán zradiť ho avšak pritom nezverejní jeho meno, mu dáva ešte jednu ponuku na to, aby sa s Ním zmieril. Môžeme krásne sledovať, že ani jeden z učeníkov nemá ani šajnu o tom, na koho myslí Ježiš, dokonca ani odhadovať sa neodvážia potencionálneho zradcu, tak veľmi netušia o tom, akú tmu v sebe Judáš nosí. My sa teraz ale sústreďme nie na Judáša – mohli by sme o ňom mnoho hovoriť, vysvetľovať jeho správanie, zámery či sklamanie – ale sústreďme sa na Pána Ježiša.

Ježiš zachvel sa v duchu a dosvedčil: „Amen, amen, hovorím vám, jeden z vás ma zradí.“ Učeníci sa pozreli v rozpakoch jeden na druhého, o kom to hovorí. Nie je to hnev, ale hlboká bolesť, pre ktorú sa zachvel Ježiš v duchu; bolesť, že jeden z dvanástich je zradca, odmieta Ho napriek všetkému, čo s Ním prežil, okúsil, od Neho prijal. Zaujímavé je, že učeníci sú totálne prekvapení a ani len nepodozrievajú nikoho spomedzi seba.

Bratia a Sestry, koľko – aj falošných – podozrení v sebe nosíme, stačí len drobná správa o niekom, a už vieme, vymenujeme, čoho všetkého je schopný... už ho obviňujeme. Sme plní rôznych predsudkov a podozrievaní. A zaujímavé je, že medzi učeníkmi sa to – aspoň teraz – neprejavilo. Napriek tomu, že aj medzi nimi boli občas hádky, pretekánie. Samozrejme Ježišov výrok ich ale nenechal ľahostajných. Napokon „Jeden z jeho učeníkov, ktorého Ježiš miloval, bol za stolom po Ježišovom boku. Jemu dal Šimon Peter znamenie, aby sa opýtal, o kom to hovorí“. Ako skromne sa ten učeník, ktorého Ježiš miloval, zahalí rúškom tajomnosti a svoje meno nenapíše. Je to najmladší učeník, Ján, ktorý tak veľmi osobne prežíval Ježišovu lásku. Sedí po Ježišovom boku (lepšie povedané podľa rímskeho zvyku pri stolovaní skôr ležali na boku a opreli sa o lakeť), v Jeho tesnej blízkosti. Peter mu dal znamenie, aby sa opýtal, ale ten rozhovor musel prebehnúť potichu, neverejne. Môžeme to vyvodiť z toho, že ostatní chápali Ježišove posledné slová adresované Judášovi úplne inak, aký význam mali.

Teda nemohli počuť Jánovu otázku („Pane, kto je to?“) ani Ježišovu odpoveď („Ten, komu podám namočenú skyvu“). Ale niečo videli a to bolo výrečné. Videli, že Ježiš namočí skyvu do jedla a podáva Judášovi. Totiž pri večeri si Židia pripomínali vyslobodenie z Egypta a jedli baránka a nekvasené chleby namáčané do horkej omáčky. Hlava rodiny siahol na jedlo prvý a takto namočenú skyvu dal väčšinou najmladšiemu. Keď teraz Ježiš takto urobil, to bolo gesto, ktoré hovorilo o tom, že Judáš je mimoriadne vyznamenaný či poctený – je povýšený nielen tým, že má miesto vedľa Učiteľa, ale že On ho poctil týmto gestom ponuky obecenstva pri spoločnom stolovaní. Preto ďalej, keď mu Pán Ježiš hovorí: „Čo chceš urobiť, urob čím skôr“, nikto nerozumie pravý význam týchto slov – okrem Judáša. „On si vzal tú skyvu a hned' vyšiel von. A bola noc.“ Obrazne znázornená pravda: ísť preč od Ježiša znamená ísť do noci, do tmy, do záhuby. Lebo svetlo je tam, kde je On. Len tieto dve

možnosti existujú. Ježiš do poslednej chvíle ponúka možnosť svojej lásky, ale Judáš sa rozhodne pre vlastnú cestu.

Vo vedomí, že sa riešia organizačné úlohy pred sviatkom paschy, učeníci kľudne stolujú ďalej a iste nechápu, že Ježiš na Judášov odchod reaguje vetou: „*Teraz je oslávený Syn človeka a Boh je oslávený v ňom*“. My máme informáciu, ktorú učeníci nemali – a sa tiež zarazíme. Veď ho ide zradiť! To je nehoráznosť! Aké to má byť oslávenie? Práve tým, že sa tak čoskoro dovŕši Ježišovo poslanie. Veď preto On prišiel, aby zomrel ako zástupná obeť za naše hriechy.

Bratia a Sestry, všimame si, že ako inakšie zmýšľame, než Pán Ježiš? Pre nás sláva, oslávenie – to musí byť niečo pozdvihujúce, pre ľudí vzácne a vznešené, ale určite to nie je nespravodlivosť a utrpenie... Ale veď si všimnime, že Ježišovo dielo spásy je presne také! Len cesta, ktorá ta vedie, je iná, než si ju predstavujeme, pretože vedie cez Golgotu a nie cez nejaký červený koberec či „sieň slávy“... Syn človeka, Pán Ježiš Kristus je oslávený vtedy a tým, že naplní svoje poslanie, že zostáva poslušný svojmu Otcovi a plní Jeho vôľu. Tým je aj Boh oslávený v ňom.

Na tejto sláve môžeme mať účasť, z tejto slávy nám ponúka podiel – tým že prijmemo možnosť pokánia, čo Judáš odmietol. „*Uvedomujete si, čo som vám urobil?*“ Ak áno, tak nemôžeme utekať, nemôže nás vábiť tma noci, jedine nás môže – ako silný magnet – priťahovať Jeho láska.

Sme v tzv. pašijnom, alebo pôstnom období, kedy sa intenzívnejšie zameriavame práve na Ježišove utrpenie za nás. Jeho pôstom bolo, že sa zriekol svojej nebeskej slávy, toho všetkého, na čo mal právo, čo Mu patrilo, a vzal na seba podobu služobníka, aby sme my nemuseli zostať odlúčení od Boha a zbavení Jeho slávy a spasenia. *Uvedomujeme si, čo pre nás urobil? Akú cenu za nás zaplatil, aby sme život mali? Akou vytrvalou láskou nás chce znovu a znovu privinúť k sebe? Nech sa to prejaví v našej láske a poslušnosti k Nemu. Amen*

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste, veru nedokážeme si v plnej miere uvedomiť, čo si pre nás urobil, aká bezhraničná je Tvoja láska k nám. Mohol by si nás odhaliť, znemožniť, ponížiť – ale jednáš s nami taktne, s láskou, trpezlivosťou, aby sme sa spamätali a pochopili, ako veľmi Ti na nás záleží. A my ešte niekedy reptáme a sťažujeme sa za maličkosti! Odpusť nám našu pochabosť! Ďakujeme, že nám odkrývaš tajomstvo Tvojho kríža a cesty, ktorá Ťa tam dostala. Nech je našou istotou, kotvou našej viery Tvoja obeť, ktorú si znázornil aj pri poslednej večeri. Ďakujeme, že nám dávaš podiel na Tvojej sláve. Daj, aby sme Ťa nesklamali, hanbu na Tvoje meno nepriniesli, ale verne vydávali svojím životom svedectvo o Tvojej láske. Do nej zahrň, prosíme, všetkých, ktorí Ťa hľadajú, vzývajú, prijímajú či potrebujú. Ochraňuj, posilňuj, uzdravuj, potešuj, vyučuj a veď nás po ceste lásky, po ktorej si šiel pred nami. **Amen**

Otče náš...

Požehnanie: *Milosť Pána Ježiša nech je s vami. Amen (1Kor 16,23)*

Záverečná pieseň: č. 395 – *Tvoj kríž a krv je pre mňa zárukou...*